

Sygn. akt II CSK 692/08

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Helena Ciepla (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z wniosku A.K.

przy uczestnictwie M.K. oraz Gminy Ł.

o podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 maja 2009 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 22 kwietnia 2008 r., sygn. akt [...],

odrzuca skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2008 r. Sąd Rejonowy w Ł. ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawcy A.K. i uczestniczki M.K. wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. M. w Ł. o wartości 100 000 zł, kwota 4 383,02 zł, ruchomości o łącznej wartości 7 775 zł i kwota 78 575,26 zł oraz że nakłady uczestniczki z jej majątku osobistego na majątek wspólny wynoszą 21 656 zł, a nakłady wnioskodawcy z jego majątku osobistego – 15 150 zł, oddalił wnioski uczestników o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, że uczestniczce przyznał spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu wraz z wkładem budowlanym, kwotę 4 383,02 zł i ruchomości wymienione w punkcie IV sentencji, a wnioskodawcy – samochód osobowy marki Skoda o wartości 4 500 zł i kwotę 78 575,26 zł, zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 5 785,38 zł tytułem wyrównania wartości udziałów, nakazał eksmisję wnioskodawcy z lokalu mieszkalnego przy ul. M. i orzekł, że wnioskodawcy nie przysługuje prawo do lokalu socjalnego.

Apelacja wnioskodawcy od powyższego postanowienia została przez Sąd Okręgowy w Ł. oddalona postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2008 r. Sąd Okręgowy zaaprobował zarówno ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, jak i ich ocenę prawną. Podkreślił, że Sąd ten prawidłowo zaliczył do majątku wspólnego kwotę 76 129,49 zł, którą wnioskodawca podjął z rachunku bankowego, gdyż zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 27 października 1967 r., III CZP 73/67 (OSNCP 1968, nr 7, poz. 116), w skład majątku wspólnego wchodzi równowartość rzeczy w sposób rozmyślny, ze szkodą dla drugiego małżonka, zbytych lub roztrwonionych w czasie trwania wspólności. Za nieuzasadniony uznał również zarzut wnioskodawcy dotyczący wyceny spółdzielczego prawa do lokalu, podkreślając, że w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji uczestnicy zgodnie określili wartość tego składnika majątku wspólnego na kwotę 100 000 zł.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego wnioskodawca, powołując się na podstawę określoną w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., wnosił o jego

uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Wskazał na naruszenie art. 229, 378 § 1 i 381 k.p.c. i zarzucił, że Sąd Okręgowy bezpodstawnie zaliczył do majątku wspólnego kwotę 76 129,49 zł, ponieważ w chwili uprawomocnienia się wyroku rozwodowego na rachunkach i lokatach posiadał jedynie 16 000 zł. Podniósł też, że Sąd Okręgowy z obrazą art. 381 k.p.c. nie uwzględnił wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego w celu ustalenia rzeczywistej wartości spółdzielczego prawa do lokalu, którą szacunkowo określa na kwotę 216 720 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., uczestnik postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, wnosząc skargę kasacyjną, powinien wskazać w niej wartość przedmiotu zaskarżenia. Wskazana wartość nie jest jednak dla sądu drugiej instancji, ani dla Sądu Najwyższego wiążąca. Mogą one poddać ją weryfikacji na podstawie akt sprawy z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, nie publ., z dnia 6 marca 2002 r., V CKN 858/00, nie publ., z dnia 18 maja 2006 r., IV CZ 34/06, nie publ., z dnia 16 listopada 2007 r., II CSK 423/07, nie publ., z dnia 20 lutego 2008 r., II CZ 113/07, nie publ. i z dnia 18 grudnia 2008 r., IV CSK 352/08, nie publ.).

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, wartością przedmiotu zaskarżenia w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami jest wartość poszczególnych rzeczy i praw, których objęcie lub nieobjęcie podziałem kwestionuje skarżący, a także wartość roszczeń dochodzonych w tej sprawie, będących przedmiotem zaskarżenia (zob. OSNC 2004, nr 1, poz. 11). Z reguły wartość ta nie przekracza wartości udziału należącego do uczestnika wnoszącego skargę kasacyjną. Tylko wyjątkowo może być wyższa, np. wtedy, gdy uczestnik podważa samą zasadę podziału lub dochodzi roszczeń z tytułu nakładów (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, nr 4, poz. 60), z dnia 18 maja 2006 r., IV CZ 34/06, nie publ., z dnia

11 czerwca 2008 r., V CZ 29/08, nie publ. i z dnia 11 sierpnia 2008 r., V CSK 136/08, nie publ.).

W skardze kasacyjnej wnioskodawca oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia kwotą 173 009,68 zł, w skład której zaliczył różnicę wartości spółdzielczego prawa do lokalu i kwot wypłaconych z rachunku bankowego.

Analiza zarzutów zawartych w skardze kasacyjnej prowadzić musi do wniosku, że prawidłowo oznaczona wartość zaskarżenia kasacyjnego wyraża się kwotą 88 424,75 zł, wartość konkretnego interesu skarżącego nie wykracza bowiem poza wartość przypadającego mu udziału w składnikach majątkowych, których dotyczy skarga kasacyjna. Dotyczy ona natomiast różnicy wartości spółdzielczego prawa do lokalu ($216\,720\text{ zł} - 100\,000\text{ zł} = 116\,720\text{ zł} : 2 = 58\,360\text{ zł}$) oraz różnicy kwot wypłaconych z rachunku bankowego ($76\,129,49\text{ zł} - 16\,000\text{ zł} = 60\,129,49\text{ zł} : 2 = 30\,064,75\text{ zł}$).

Zgodnie z art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., skarga kasacyjna nie przysługuje w sprawach dotyczących zniesienia współwłasności i działu spadku, a tym samym w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami (art. 567 § 3 k.p.c.), jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy, jako niedopuszczalną.